

Produkcija Radionice kreativnog pisanja 2013.

Put u središte kratke priče

23. listopada 2013.

Dani Ksavera Šandora Gjalskog 2013.

Voditelj: Miroslav Mićanović, prof.

Sadržaj

Mateja Bokun	2
A ŠTO SAD?	2
PARKING ZA KRAFNE	2
Lisa Bouillet	4
ODJEDNOM.....	4
DJECA ULICE.....	4
Marta Čaržavec.....	6
OPSTANAK ILI IGRA?	6
Štefanija Kožić.....	8
ZLOČIN I KAZNA	8
Lucija Mlakar	9
LUCIJA MLAKAR	9
ODJEDNOM.....	9
Franka Ovčarić	10
SAMO GOLUB	10
Mateja Tkalčević	11
IZDAJA	11
ODJEDNOM.....	12
Dora Tramišak.....	13
KORACIMA SUBNČEVIIH ZRAKA.....	13
NEVRIJEME LJUBAVI.....	14
LUDA POTRAGA	15
Marta Tušek.....	17
PARKING	17
David Žegrec	18
DOBRO DOŠLI NA SVIJET	18
LJUDI ILI UVENULA RUŽA.....	19

Mateja Bokun

A ŠTO SAD?

Svake jeseni mi na čošku vrta cvate ambrozija. I svake jeseni je baš JA moram eliminirati. Ali! Ove godine ima ALI! Odlučila sam se izvući... Uglavnom, sad govorim mami (koja upravo sjeda u auto i kreće u tjednu nabavku) kako ne stignem čupati tu demonsku biljku jer moram pisati priču, a i škola me umara i tako to... I idem ja pobjedonosno, s dvorišta prema kući, zadovoljno trljajući ruke jer me gđa mama pustila s vrta. Izuvam blatnjave tenisice na ulazu. Zgrabim kvaku i stisnem. Ali ne ide... Valjda ih je slučajno zaključala! I kako ću sad pisati svoju priču? Kako?! Pa riječi su mi gore ostale, u sobi... A ne mogu pisati bez riječi! A što sad? „A sad zovi HAK!“ Izgleda da ipak idem u koštac s ambrozijom. Ta demonska biljka.

PARKING ZA KRAFNE

Utihnula gradska vreva. Bor se naginje nada parkirališnu klupu; po podu oblijepljenom žvakama i posutom iglicama, ulična lampa oživljava borove sjenke. I nigdje nikoga. Nekad tu sjedim prije no što uđem u auto i mislim kako ću ujutro, kad se probudim, jesti tople krafne. Međutim, nikad ih nisam kupio drugo jutro. Oduvijek sam bio čudan tip. I tako ja sjedim, žmirim, sabirem kvaziplanove (o krafnama, naravno). Kad odjednom osjetim neki smrad. Smrdjelo je skroz – naskroz, dozlaboga je smrdjelo. Otvorim oči, okrenem se lijevo: a kraj mene sjedi beskućnik. (Stidio sam se tada svojih misli o smradu, pošto sam shvatio o čemu se radi). Gledam ga onako razrogačenih očiju. Gledam i ne vjerujem. On gucne Žuju iz plastične boce i pogleda me. Gledam ja njega, gleda on mene. I tako se gledamo.

- I? – kaže on – Misliš da smrdim, je l'?

Ja pokušavam pokupiti riječi koje su mi ispale iz usta:

-Ma...Ne... Kako ste... Jesam li rekao? To?

-Niste rekli, molim lijepo.

Turne mi svoju ruku u moju i počne upoznavanje:

-Ja sam Dodo, drago mi je.

A ja još uvijek prevrćem jezik i tako mi mojih krafni, još mi ništa nije jasno. Ne obazirući se na mene i moje neartikulirane glasove, počne on:

- A im'o sam ja jednu lijepu kuću. I ženu sam im'o, i djecu i sve...

Pa gucne piva.

-Dok sam radio, kupio sam ženi crvenu deku. A nisam znao da je crvena. Ja sam daltonac.

Umiješam se ja:

-Mislite, daltonist?

-Je, je, to... I još mi je rekla: „Dodo, hajde, Bogu drag bio, nemoj crvenu...“

Sad sam već misli o bijegu (btw, koje sam dobro razradio) stavio na uzde i pitao ga:

-A gdje su vam žena i djeca?

Umjesto odgovora, upućen mi je njegov staklen pogled. Tako me gledao trenutak, dva, oborio misli i ustao.

-Dobar tek – kaže on.

-A što...?

-Paaa, krafne.

I otiđe teturajući, vadeći pribor za rezbarenje drva iz džepa. Kako je odlazio, njegova sijeda i masna, a nekad crna kosa, gubila se pod sjenkama borova što su obnevidjeli od noćnih krabulja.

Sutradan sam opet došao. Sjeo sam, zažmirio. Ostavio sam mu na klupi tople krafne i otišao.

ODJEDNOM

Odjednom, njezin osmijeh, moj osmijeh, tračak nade u tami. Odjednom, stavlja ruku na moje rame, obara pogled. Podižem joj glavu, u očima joj zaigra suza. Odjednom, šapuće: „Oprosti“. Ustaje. Promatra svijet, upija. Smije se ona, smijem se i ja. Njena radost, moja radost. Njen očaj, moj očaj. Spušta pogled prema rijeci ispod nas. Posljednji pogled. Odlučan. Bit će sretna.

Odjednom, pušta se. Pada, smireno.

Odjednom, oštar pljusak vode. Sretna je.

Odjednom, pitanje u mojoj glavi: „Želiš li i ti biti sretna?“

Osvrnem se. Ništa nije bitno. Odjednom, puštam se i ja. Letim. Bajkovito.

Odjednom, sretne smo zajedno.

DJECA ULICE

„U zaklon! U zaklon! Uхватit će te!“ kroz smijeh je vikao moj prijatelj Vedran, trčeći kroz gustu travu. „Ovamo!“ rekoh ispod glasa da nas čudovište ne bi čulo. Prstićem sam pokazala na veliku stijenu iza koje smo se ubrzo sakrili, naslanjajući se na mekanu mahovinu kojom je stijena bila obrasla. „Uf. Skoro!“ zadihano smo se nasmijali. „Je li još uvijek tu?“, upitala sam prijatelja. Vedran je provirio iza stijene i odmahnuo glavom – bili smo sigurni. Ustala sam se i osvrnula oko sebe. „Ovdje je prekrasno...“, promumljala sam, „... jesmo li ikad bili ovdje?“ Vedran slegne ramenima: „Mislim da ne... vrijeme za istraživanje!“ Velik osmjeh je obasjao njegovo lišće. Baš je bio vedar, taj moj Vedran.

Slijedila sam njegove malene korake kroz rosnu travu, slatki miris ruža, šare leptira. Provlačili smo se kroz zapetljano granje gustih šuma, penjali se na drveće s njih skakali u blatnjave lokve, smijući se ako bi se tko poskliznuo. „Nisam se tako zabavljao već dugo vremena!“ sav je sretan viknuo Vedran, a ja sam se s njim složila – osjećala sam se bolje no ikad u svom dosadašnjem petogodišnjem životu. U našoj čudesnoj zemlji nije bilo gladi ni tuge, svi su se problemi dali riješiti uz malo volje i mašte.

Naše su nas avanture dovele do dna zapanjujuće velikog brijega. Pustolovni nam duhovi nisu dali mira i teškom smo se mukom popeli na vrh, no isplatilo nam se. Na vrhu se činilo kao da je prostora bilo samo za dvoje, kao da smo samo mi mogli doći tamo i diviti se bajkovitom krajoliku. Okupani Sunčevim zrakama, cijeli se svijet nalazio na našim malenim dlanovima. Preplavio nas je pobjedonosni osjećaj da možemo promijeniti svijet.

Tamo smo proveli još mnogo vremena, sve dok Vedran nije predložio da još malo istražimo i potražimo neku novu ljepotu kojoj bismo se divili. Silazeći, poskliznula sam se, a on mi je pružio

ruku. Tako smo zajedno došli do dna brijega, ignorirajući režanje koje je postajalo sve glasnije. Kad nam se režanje sasvim približilo, osvrnula sam se. Srce mi je jače zakucalo. „ČUDОВИШТЕ!“ viknula sam svom silinom svoga glasa, razrogačenih očiju. Vedran se isto okrenuo i htio pobjeći, no bilo je prekasno. Čudovište ga je uhvatilo svojim zubima poput oštrica mačeva. Osjetila sam kako stisak Vedranove ručice polako slabi, njegov se veseli glas gasio.

Kako je čudovište proždralo Vedrana, tako je vedro danje nebo postalo sivo i grozno, meka je trava poda mnogom skupila svoje travke, ostavljajući grubi asfalt. Cvijeće, leptiri i kamenje rasplinulo se i umjesto njih nalaze se kontejneri, automobili i visoke svjetiljke. Živahni se potok pretvorio u smrdljivu lokvu punu smeća. Vedran se nalazio pod kotačima velikog i zlog kamiona...

Odjednom je oko mene nahrupila surova realnost, tužna i tragična, puna pesimizma, izobličene lica, upalih očiju. Sve se oko mene odvijalo vrlo sporo, a ipak ništa nisam razumjela. Uz pratnju prigušene sirene prve pomoći, kroz suze sam gledala kako odvođe mog prijatelja i kako njegova majka vrišti u agoniji.

Ostala sam bez ikoga. Bez prijatelja i bez djetinjstva. Ostala sam sama, u krvavoj haljinici, usred ovog odvratnog parkirališta.

Napuštena.

OPSTANAK ILI IGRA?

Čovjek života, lice čarolije, miris voća, čistoća, jednostavnost i skromnost sretnih ruku.

Želim ga povesti, ne tako daleko.

U carstvo igre gdje nema briga.

Tamo gdje su veliki otoci sreće, radosti i mašte.

Srce je slobodno kao u ptica

i ljubav ispunjava to mjesto.

Sve miriše na simpatiju, dobrotu i neznanje.

Želim ga povesti, a ne mogu.

Naša ozbiljna lica ne pristaju u park među razuzdanu djecu.

Prolazile su tako misli mojom glavom dok su prsti bili zapetljani u kovrčama, dok je bijeli zid blještao od odraza lica što ga je bacala noćna svjetiljka, dok je svirala umirujuća glazba, dok je prostoriju prepravila harmonija najčistije romantike.

Ljepota.

Neka se lijepim nazove ono što nam se sviđa pri samom zamjećivanju.

Samom zorom probudile su me kapi kiše koje su dinamično lupale o moj prozor i stvarale težak zrak. Prosipanje zraka, podjela tijela, lamanje duše. Ovo nije navika! Čovjek je zapravo životinja koja robuje njima. Opčinjena sam pitanjem o onom što jesam, što me čini i onoga što želim biti. Doživljavam to kao jednodnevne mušice. A on kao i jedna od njih, sjedi nasuprot meni u glomaznom naslonjaču, uz svitke papira i nacрта. Perverzno je tako sjediti i otpuštati ono što te ispunjava. Odbijajući guste i vrlo nervozne dimove, promatrao je slike bez riječi. Vidjelo se da su to za njega potpuno bezvrijedni materijali: bojama zaprljana platna i komadi papira. Najprije polutiho, kao da samo diktira kakav koncept, pokušava nesmetano govoriti o glagolima imati i držati. Tada njegove riječi dobivaju na dinamici i tempu, i on virtuožno ponavlja sav taj niz poznatih argumenata!

Junak osvajač!

Izgradnja osobe, briga za sebe, ali i druge oko nas, nužna je. . .

Dotaknuo me hladnom rukom, šapnuo mi neku odvratnu riječ na uho, povukao za pramen kose što je izazvalo moje gađenje. Onda me povlači za čitavu pletenicu i grize mi vrat. Okupana znojem, srce mi mahnito udara i u tom trenutku remenom me udari po leđima.

Gledam na sat.

Nada je sve sporija, kazaljke na satu se neprekidno kreću kao stroj: predmeti, slike, vizije.

Vrijeme leti. . .

Produljuje li nada patnju i bol?

Tmurnog dana pakiram stvari, ne ostavljam nikakvu poruku jer mrzim patetičnost. S vidljivom masnicom ispod oka i nevidljivom ispod košulje, u tri sata, stojim na željezničkoj postaji. Tražim treći kolosijek, ulazim u treći vagon.

Koliko je god bio grub, uvijek me mogao zavesti; žudjela sam za njim. Prosipao je moju ljubav bez pitanja. Je li nasilje kazna? Gdje je tu moral, razlika između dobrog i lošeg? Koliko ljudi samo mogu biti surovi!?

Pažnja, voljenost, sloboda! Nekada je bio sve!

Nakon nekog vremena ljubavi trebali bismo pronaći drugi dio sebe i jednostavno biti sretni. Možda smo, ne, ne, zapravo jesmo!, prisiljeni biti borci, ratovati, ali se treba držati zajedno, treba pronaći odgovarajući tok života kao voda koja neprestano curi iz slavine donoseći nam svježinu i život.

Od sada, boli me i šetnja gradom, nedostaje mi čak i naša šutnja.

Okusi voća postaji gorki, kiseli, ljuti... Sve samo ne slatki. Još osjećam njegov miris, premda nije tu. Proći će, a možda i neće.

Um mi nalaže: vrijeme će dati svoje i izliječiti nanese.

Na kraju si postavljam pitanje - je li važnije voljeti ili biti voljen?

Što je važnije jednoj ptici – lijevo ili desno krilo?

Ljubav je jedini odgovor!

Ljubav je i doručak u krevetu i topli poljubac i čaj od trešnje.

Dođi, ostani!

Budimo neozbiljnih lica!

Igrajmo se!

ZLOČIN I KAZNA

Sjedio sam u autu i čekaao. Pratio sam svaki pokret sjene u mraku, svaki udisaj. Gledao sam, uvijek sam gledao. Uvijek sam bio tamo gdje je ona bila. Ne znam što je ona radila na tom mračnom parkiralištu.

Znao sam svaku njezinu naviku, svaki plan, a ovo je bilo neuobičajeno, štoviše i sumnjivo. Nisam znao kamo je išla ili s kim se nalazila. Bila je sama i krenula je prema nekom autu, prema nekoj silueti. Ustanovio sam da je to muškarac. Pretpostavio sam najgore: vara me. Nisam mogao vjerovati da bi me mogla varati pošto sam joj vjeran. Prešla je svaku granicu. Bjesnio sam. Želio sam ju ubiti. Izašao sam iz auta, otišao do prtljažnika i uzeo sjekiru. Ubit ću ju. Krenuo sam prema njoj i shvatio da je muškarac njezin brat.

Sve je opet bilo u redu. Bio sam sretan. Odjednom, opazila me je, gledala s čuđenjem i upitala: Tko ste vi?

Lucija Mlakar

LUCIJA MLAKAR

Prozori, zrcala, stakla... gdje god pogledam, vidim sebe. A tko sam ja? Imam ime, a imam i prezime. A identitet? Što vidim kad se pogledam? Djevojku, prilično visoku, metar 79, duge ravne smeđe kose, smeđih očiju i punih usana. Uvijek kiselo stoji pred ogledalom srameći se razdjeljka među zubima. Način na koji stoji, uzdignute glave i sramežljivog pogleda definitivno je ne opisuje. Možda stvara znatiželju, a možda je i predmet dosade. Još je ne znam, a htjela bih je upoznati, znati što želi i znati zašto joj se sve one misli motaju po glavi. Lucija Mlakar, jesam... a tko sam?

ODJEDNOM

Bila je uobičajena ljetna večer, a ja sam šetala Zagrebačkom ulicom. Bilo je prilično pusto i prazno, kako to i obično biva u mojim malim Krapinskim Toplicama. Nigdje nikoga, samo ulična lampa i jedna sjena. Mogla sam prepoznati visokog tinejdžera, razbarušene kose i umišljenog držanja. Kako mi je srce počelo lupati, nevjerojatnom brzinom, kao nikad dosad. Što mi je? Nisam mogla razaznati. On se okrenuo, obasjan uličnom lampom i mjesečevim odsjajem. Njegove duboke oči kao da su mi htjele nešto poručiti, a to me zaista zaintrigiralo. I ne znam kako, ali ne mogu prestati misliti na te 4 sekunde. I zaljubila sam se. Odjednom...

SAMO GOLUB

Lijeno zamahujući krilima ugledao sam prepun parking. Premda sam letio poprilično visoko reski miris alkohola prodro mi je kroz nosnice duboko u moje šuplje kosti.

Posebno mi je bio poznat jedan piskutav glas. „Gledajte! Helikopter! Helikopter!“ – vrištala je djevojka, upirući svojim koštunjavim prstom u mene. Nakostriješilo mi se perje dok sam se strahujući za vlastiti život odlučio spustiti niže. Opet je povikala: „Helikopter! Ide na nas!“ Tada sam shvatio da misli na mene. „Zvezdana, to je samo golub.“, povikala je sitna djevojka. Nisam znao trebam li biti uvrijeđen jer sam sam helikopter ili samo golub. Sletio sam na rub krova. Zvezdana je i dalje gledala u mene. Kao da sam nešto posebno, a ne samo golub. Odjednom sam shvatio zašto mi je tako poznata.

Vidio sam je prije samo sat vremena kako se u staroj tvornici skriva milujući prstima cigaretu koja je imala miris prejak samo za duhan. Sjetio sam se kako je miris trave pekao moja pluća. Krila su mi postala teška, znajući da joj nisam ništa posebno. Nije vidjela ništa u meni, čak joj nisam ni samo golub. Zvezdani sam ipak trenutno samo helikopter.

IZDAJA

Tiho sam zaključala vrata stana. Trčeći se spuštam, dlanom lagano dodirujući stari drveni rukohvat, sigurna da sam ponijela sve potrebno za put. Putovnica, ključevi stana, dva crvena kovčega i mobitel, sve je tu. Nervozno napuštam zgradu i sjedam u taxi koji me vodi do aerodroma. Vožnja traje dugo.

Na aerodromu me čeka Laura. Laura je proteklih sedam mjeseci smještena u bolnici na odjelu za leukemiju. Svaki dan odlazila sam kod nje i pokušavala joj izmamiti osmijeh na tom već umornom i tmurnom licu. Licu koje se polako i tiho gasi. Nije lako živjeti sa spoznajom da bi svakog trenutka njezino srce moglo prestati kucati, ali zbog nje pokušavam biti jaka i uvijek nasmijana, unatoč svim suzama koje sam isplakala svakog dana, svakog sata i svake minute koju nisam provela uz nju. No, moja gotovo zaboravljena nada udahnula je dah života kada se pojavila i najmanja mogućnost Laurinog oporavka. Kada nam je odgovoreno na zahtjev za operaciju u najboljoj švicarskoj bolnici.

Čim sam ušla u čekaonicu ugledala sam Lauru okruženu medicinskim sestrama i doktorom. Iako iscrpljena od bolesti i čekanja Laura je odisala energijom i srećom. Nisam je vidjela ovako hrabru i spremnu već jako dugo. Laura je htjela živjeti i bila je spremna boriti se za to svim atomima svoje snage i volje. Veselo me pozdravila i poljubila u obraz, a ja sam sjela pored nje čvrsto ju primivši za ruku. Cijelo vrijeme me je nešto mučilo, ne znam što, ali bila sam nemirna i napeta. Prije nego što je ukrcavanje počelo provjerila sam sve dokumente i primjetila da nešto nedostaje. U sebi sam diktirala popis stvari i dokumenata koje trebam imati sa sobom i odjednom mi je sinulo. Pred oči mi je došla slika Laurine putovnice na stolu u mojoj sobi. Trčeći sam napustila aerodrom i sjela u prvi slobodni taxi. Vožnja je trajala cijelu vječnost, a kada se vozač zaustavio u blizini moje zgrade bez razmišljanja sam napustila auto i krenula prema stanu. Trčala sam najbrže što sam mogla i preskačući po tri, četiri stepenice došla do ulaznih vrata stana. Pokušala sam otvoriti, no ključa nije bilo. Nije bilo ni moje torbice, nije bilo ničega. Brzo sam se okrenula i vratila se do mjesta gdje me je vozač ostavio, trčeći još brže. Kada sam primijetila da na cesti više nema ni traga žutom automobilu preplavio me osjećaj ljutnje i bijesa. Poželjela sam iščupati svu kosu i kožu sa sebe, patiti na najgori mogući način. Izdala sam vlastitu sestru. Propustila sam možda jedinu priliku za njezino ozdravljenje. Ima li išta gore od toga? Iscrpljena od agonije i bijesa pala sam na pločnik te bez suza i riječi gledala u prazno.

Prošlo je tjedan dana nakon što sam izdala svoju sestru i iako mi je ona sve oprostila, jer sestra je sestra, a ljubav je veća od svih osjećaja, ja nikada ne ću zaboraviti što sam učinila. Jučer je u 18:17 sati na bolesničkom krevetu u sobi br. 191 moja Laura udahnula posljednji dah i njezine su oči izgubile sjaj. Držeći me za ruku zatvorila je svoja dva divna oka i njezina je duša otišla u raj. Nebo je dobilo još jednog anđela. Razmišljajući o njoj pokušavam zaspati i držim njezinu sliku u rukama dok suze vlaže pokrivač. San me polako obuzima i zatvaram oči. Osjećam tragove znoja kako mi se spuštaju niz vrat i ispred očiju vidim Lauru u bijeloj spavačici kako stoji u čekaonicu na aerodromu. Blijeda, iscrpljena i mrtva. Približavam joj se, a ona me pogleda. Pogleda me hladnim i oštrim pogledom te izgovara: „ Ti si me ubila!“

ODJEDNOM

Odjednom sam zalupila vratima. Izašla sam bijesno iz kuće na kišu koja je lijevala kao iz kabla. Potrčala sam u nadi da ću naći neko sklonište, no sve je bilo pusto. Tako je to kad živiš na selu, pomislila sam, nema žive duše. Odustala sam od traženja skloništa i sjela na kamen nedaleko od kuće. Što će mi sklonište od kiše kada zapravo tražim sklonište od života? Od života koji živim i obitelji koja me ne razumije. Nije lako živjeti bez prijatelja, udaljen od svih, biti jedini stanovnik sela iz kojeg su svi odselili, a samo si ti ostao. Razumijem želju mojih roditelja da ostanem zaštićena od današnjeg svijeta i današnjih ljudi, ali vrijeđa me činjenica da me moji roditelji smatraju nedovoljno zreloom i odgovornom da se uhvatim u koštac s preprekama koje mi život stavlja na moj put. Želim dečka, želim prijatelje, želim se svađati s bratom kojeg nisam vidjela već godinama i opet se pomiriti, želim voljeti, želim mrziti, želim osjećati, želim živjeti. No, što je u mojoj moći? Zar da vjerujem u snove koji se nikada ne će ostvariti?

Odjednom je crveni kišobran zaštitio moje tijelo od nemilosrdne kiše. Prepoznala sam miris moje majke i ugledala njezino tužno lice. Bez razmišljanja sam ovila ruke oko njezinog vrata i čvrsto je primila k sebi tiho prozborivši riječi isprike. Odjednom je kišobran postao višak u dvorištu, a zrake Sunca parale su tmurne oblake.

No, moje želje i moji snovi ostaju nebitni. Zaboravljeni kao i ovo selo.

KORACIMA SUBNČEVIH ZRAKA

„Koliko često se osjećate usamljeno? Koliko često se osjećate kao da jedan dio vas nedostaje?“, pitanja su mi se vrtjela u glavi dok sam se udaljavao od centra grada. Hladan zrak mi je štipao obraze, a magla mi zaklanjala put. Mjesec se pojavio visoko na noćnom nebu osvjetljavajući stazu iza mene: „Ne idi tuda, ostavio si za sobom previše boli!“ Nisam ga htio poslušati. Koračao sam sporo, ali odlučno. Iz daljine sam zamijetio pusto parkiralište, sedam jutara zemlje koju sam nekoć zvao domom.

Zastao sam na prilazu. Slabo svijetlo uličnih svjetiljki padalo je na ocrtana parkirališna mjesta. Pusto, bez ijednog automobila. U trgovačkom centru preko puta sve je zamrlo. Stao sam na sredini parkirališta. Sam. Nigdje nikoga. Ovdje, u predgrađu velikog grada živjeli smo mirnim i lagodnim životom. Svaki trenutak proveden na ovom komadu zemlje bio je naš.

Ujutro bismo ustali, doručkovali uz pjev ptica koje su pjevale s druge strane prozora, a potom bih otišao na posao. (Sad mi se tako čini.) Sjećam se ljetnih poslijepodneva kada bih ušao u dvorište i zatekao svoju suprugu u vrtu kako me očekuje sa šalicom čaja od kamilice. U sumrak bismo promatrali kako užarena svjetlosna masa boji modro nebo narančastim i crvenim šarama, nakon čega zaroni u dubinu jezera.

Negdje u travi, ostali su prvi koraci mojih sinova. Jan i Petar su jako voljeli naš mali kutak svemira. Često su bosu trčali oko kuće loveći našeg psa. Koliko su samo puta nestali u šumi i vratili se kući tek u predvečerje, cijeli prljavi od penjanja po drveću i valjanja u blatu. Ah, te slatke brige!

Nikad zapravo nismo imali hrabrosti reći im zašto smo otišli. Tada su već bili stariji, ali svejedno ne bi shvatili okrutnost ovog sebičnog društva. Oni nisu bili iskvareni. Nije ih zanimao novac. Još i danas, kad netko spomene staru kuću, lice im obasja širok smiješak.

Nedjeljama smo ručali u sjeni starog hrasta u blizini jezera. Poslije bih dječake podučavao pecanju. Majka bi im ostala u hladu uživati u otkrivanju riječi što ih skrivaju debele korice. Bila je ljubiteljica romana. Lagodna svakodnevica koju smo živjeli potaknula ju je na pisanje, ali od kad smo odselili ni jednu riječ nije stavila na papir.

Nikad neću zaboraviti dan kada sam otvorio poštanski sandučić i u njemu našao pismo koje mi je promijenilo život. Pisalo je kako naše zemljište više nije naše, nego u vlasništvu poduzetnika koji je odlučio ovdje sagraditi jedan u nizu svojih trgovačkih centara. Ni brojne sudske parnice nisu vratile naš djelić raja. Shvativši da izlaza nema, supruga i ja dugo smo sjedili jedno pored drugog u tišini i upijali izgled svega u kući. Željeli smo je upamtiti.

Kupili smo stan u centru grada. Bilo nam je teško početi od početka. Nova sredina, novi, manje plaćen posao i nova pravila. Dječaci u uskoro odrasli i otišli svojim putom. Zasnovali su vlastite obitelji, a ženu i mene je sustigla starost. Kako vrijeme prolazi, sve se više prisjećam stare kuće kako uspravno stoji između dviju breza. Sve jasnije čujem šuštanje granja zimzelene šume.

Okrenuo sam se oko sebe još jednom proučavajući ispraznost parkirališta. Jednom mjesto gdje sam hodao koracima sunčevih zraka, sada je odisalo jednoličnim plinom iz auspuha. Buka i nervoza danju, a mrak i pustoš noću zamijenili su sjeme sklada i ljubavi koju je moja obitelj godinama sijala.

Neka neobjašnjiva želja koja me dovukla ovdje, nestala je. Ne želim više gledati što je ostalo od moje doline sunca. Slika koju sam zadržao duboko u sjećanju puno je ljepša. Pošao sam nazad cestom koja me dovela do parkirališta. Mjesec mi je ovog puta pokazivao smjer. Učinilo mi se kao da mi želi reći: „Dobro si odlučio, dobri čovječe! Dovoljno si patio. Ne svraćao više ovamo. Vraćaj se samo u snovima na staro, voljeno mjesto. Koraci sunčevih zraka nisu izbljedjeli, samo ih trebaš potražiti. . . “ Rado sam ga poslušao.

NEVRIJEME LJUBAVI

Što je ljubav? Neki kažu da je ljubav let ptica u nebeske visine i lagan vjetar u njihovim krilima. Drugi ljubav uspoređuju s beskrajnom pjesmom koja odjekuje planinskim obroncima ili je opisuju poput strujanja vode u dubokim morskim prostranstvima. Ljubav je za mene bila ogledalo mene samog, mojih želja, mojih nada, mojih težnja u životu.

Sunčano ljetno poslijepodne. Bez tračka oblaka na nebu. Stojim na autobusnoj stanici. Čekam je. Svakog bi trena trebao stići njen autobus. Eno ga, staje na suprotnoj strani ceste. Izlazi. Marama joj leluja na vjetru. Njen miris dolazi do mene. Miris slatkog božura kao opijum širi se mojim venama. Ne primjećuje me.

Domahujem joj i uzvikujem njeno ime. Veselo prelazi cestu. Nasmiješila mi se, a ja sam joj dotaknuo obraz. Stavila je ruku na moju, nježno ih spojene spustila te razdvojila. Nešto nije bilo u redu. „Žao mi je. Gotovo je. . . “, rekla je ravnodušno. Okrenula se na peti i udaljila. Stao sam kao skamenjen. Srce mi je zastalo skamenjeno. Odjednom, bez najave, bez upozorenja, nebom se prolomila munja. Odjednom, kišne kapi umile su mi lice.

Skinuo sam joj sve zvijezde s neba, ali ona je željela Mjesec. Bila je moja ljubav. Ogledalo mojih nada, mojih želja, mojih težnja u životu. Bila je. Više nije.

Odjednom, ostala je samo uspomena na Sunce tog poslijepodneva.

LUDA POTRAGA

„Ma, gdje su samo nestali ti ključevi?“, tražila sam i tražila po torbi. Ispremetala sam sve stvari koje sam držala unutra. Mogla bih neke baciti. Ne trebaju mi, a previše ih je. Šminke, labela, lakovi, posjetnice frizera, rašpica za nokte, mali milijun kemijskih penkala, tri paketa maramica. . . Ali NIGDJE ključeva! „Smiri strasti, moraju biti tu negdje!“

Okrenula sam torbu s otvorom prema tlu. Sav se njen sadržaj štroपोštao na pod. Premetala sam stvari, ali bez uspjeha. Kako su me prolaznici samo čudno gledali: „Ma, što li sad ova radi? Je li luda?“ Odlično, publika je jedino što mi je još nedostajalo. Kao da već nisam imala dovoljno problema.

Ako za deset minuta ne vratim knjigu u mjesnu knjižnicu, morat ću čekati ponedjeljak. Tad bi mogla platiti zakasninu. Da uđem kroz prozor? Na drugom katu? Pa nisam baš žena-mačka. Gdje sam je uostalom ostavila? Pored TV-a? Na noćnom ormariću? Ne, ništa od toga. Pored tegle s cvijećem? A-a, prolila bih je vodom. Ormar s odjećom? Čak ni ja nisam toliko neuredna. Možda je na hrpi knjiga ispod kreveta? Lako moguće! Nazvat ću Tinu. Podne je, već se trebala probuditi.

„Hajde, javi seeee!“ Gdje li je ovog puta posijala mobitel? I baš kad su mi potonule sve nade, oglasila se s druge strane linije.

„Kog vraga sad ti hoćeš?“, graknula je „veselo“ raspoložena kao i obično.

Nakon što sam joj ispričala što mi se dogodilo, dugo je vikala na mene nešto u stilu: „Kako si me mogla zaključati u ovoj dosadnoj kući? Što bi bilo da sam htjela izaći na kavu s Višnjom?“. Nagovorila sam je i nagovarala da mi pomogne kako sam ljepše mogla. Prkosno je odbijala.

„Ako mi ne želiš učiniti uslugu, sigurno želiš da mama sazna za tvoje iskradanje iz kuće u petak na večer. “

„Ne bi se usudila!“

Minuta šutnje. . .

„Gdje ti je ta knjiga?“, na kraju je prezirno izustila. Ucjena u njenom slučaju uvijek upali.

Knjige nije bilo ni na stolu, ni u ormaru, a ni ispod kreveta. Tina je zavirila i u ladicu s čarapama, ali knjiga kao da je u zemlju propala. Trebala sam je ostaviti pored zrcala. Tamo provodim najviše vremena. Znači da bih je tad pročitala i ne bih zaboravila gdje je.

Samo želim ući u svoju sobu i pronaći tu knjigu. Zar tražim mnogo?

„Dobro, nema je. Ja sam sve pregledala, a dalje se snađi sama. “ Tipično za moju sestru. Uvijek je željna pomoći.

Stavljala sam mobitel u džep, kad sam napipala mali metalni predmet. Ključ, hvala Nebesima!

Brzo sam otključala i otrčala po stubištu ravno u sobu. Uobičajeno razmetana s mirisom Chanela Nº 5 i razdrapanim posterima po zidu. „Nema vremena na nostalgичne osjećaje“, pomislila sam,

„treba pronaći knjigu“. Školska torba, nula bodova. Noćni ormarić, totalni promašaj. Ladica s knjigama, uobičajeno mjesto za knjige, ali ja ne radim uobičajene stvari. Predajem se!

Bacila sam se na krevet. Auč! Udarila sam u nešto tvrdo. Podigla sam jastuk i imala sam što vidjeti. Eto moje knjige!

PARKING

Nedjeljno poslijepodne. Prohladan se jesenski dan zavukao u predgrađe Pariza. Na parkingu koje bijaše u vlasništvu nekog supermarketa bila su SAMO tri automobila, što i priliči jednoj nedjelji. Carlo je bio u šetnji koja mu je već bila postala rutina. Još od onoga dana kad je napustio Italiju i velik dio sebe tamo, izbjegavao je razmišljati o životu kojeg je nekad živio, ali nedjeljom je, ipak, volio ostati sam sa svojim sjećanjima kako ga s vremenom ne bi napustila. Kakva god ona bila, smatrao ih je bogatstvom. Prolazeći parkingom, u jednom od ona tri automobila, ugledao je starog prijatelja, vjerojatno najboljeg od svih koje je ikad imao. Možda je godinama čekao da ga vidi, da opet razgovaraju, da se zajedno vesele, ljute ili tuguju. Možda je u trenutku kada su im se pogledi sreli osjetio kako ga preplavljuje rijeka osjećaja. Nastavio je hodati ne zaustavljajući se niti ubrzavajući korak. Ipak, postoje stanice u životu na koje se neprestano vraćamo, ali i one koje prođemo samo jednom.

DOBRO DOŠLI NA SVIJET

Krv se proljeva

Ponos se dobiva

Suhe grane

Kamenjem opasane

Ništa ima na put neće stat!

Novcem će svoje ruke prat

Bomba je pala

Božja djeca se klala

Zbog zemlje, zbog novca, živote dala...

I zar hvatati crno tlo

To nam je hvala.

Dobro došli tamo gdje novac je moć

Gdje „djeca“ plaču zbog moći svaku noć

Tamo gdje za milost se svakog dana moli

Tako je, prožima vas sad sve, jer istina boli.

LJUDI ILI UVENULA RUŽA

Ponekad vas promatram
ponašate se kao djeca.
Ma znate previše se zamaram
Kada vas vidim onako uobražena lica.

Svi ste veoma mudri.
O životu govorite kao da ste ga
već nekoliko puta proživjeli.
zavidim

A da ni ne govorim o vašem egu,
ma pusti ću neka vam se strasti malo slegnu.
Ma kakve strasti o čemu ja govorim!?
Vi ste odavno svoje srce proglasili kamenim...
hvalite se time što hladno podnosite sve
udarce koje vam zadaje ovaj svijet,
k tome tupite da je život lijep...

Pa kako znate da je lijep
Kada ne možete osjetiti ni malo
Topline i boje koje pruža.
Vi niste ljudi, vi ste uvenula ruža.